

N:o 79.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 17 maj 1897.

— — — — Andra Kammaren — 17 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, omfattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Statsutskottets utlåtande n:is 10, 46, 47 och 61 samt memorial n:is 44, 54, 55 och 82.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Pensionsstaten:

1:o. Inom Riksdagen har väckts förslag om, att *anslaget för blesserade officerare och underofficerare*, nu 4,000 kronor, måtte ur riksstaten uteslutas.

Vid det förhållande, att anslaget under en följd af år visat öfverskott, hvilka vid 1895 års slut uppgingo till 31,592 kronor 71 öre, och då utgifterna från anslaget under sistnämnda år utgjorde endast 2,400 kronor, har Riksdagen ansett anslaget utan olägenhet kunna nedsättas till berörda

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 18 Häft. (N:o 79.) 1

belopp, och har Riksdagen fördenskull minskat anslaget för blesserade öfver- och underofficerare, nu 4,000 kronor, med 1,600 kronor till 2,400 kronor.

2:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för genomförande af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 9 januari 1897 omförmälda *pensionering af lärare och lärarinnor vid småskolelärareseminariet i Haparanda* enligt de i samma statsrådsprotokoll angifna grunder, det såsom bidrag till folkskolelärares pensionering uppförda anslag måtte från och med år 1898 höjas med 300 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet anförts, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning af Riksdagen bifallits.

3:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för genomförande af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 9 januari 1897 omförmälda *pensionering af lärare och lärarinnor vid småskolelärareseminariet i Mattisudden* enligt de i statsrådsprotokollet angifna grunder, det såsom bidrag till folkskolelärares pensionering uppförda anslag måtte från och med år 1898 höjas med 200 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

På grund af Riksdagens i denna och nästföregående punkt anmälda beslut har anslaget till folkskolelärares pensionering, nu 357,373 kronor, ökats med sammanlagdt 500 kronor eller till 357,873 kronor.

4:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen i afseende å kostnaderna för *småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts* förvaltning och verksamhet under år 1898 måtte medgifva, att Eders Kongl. Maj:t måtte för sistnämnda år bestämna de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blifva erforderliga; samt att de för berörda förvaltningskostnad och för anstaltens utgifter i öfrigt under nämnda år erforderliga medel måtte af Eders Kongl. Maj:t, i den mån influtna afgifter icke vore att tillgå, anvisas utaf tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året inginge, eller, derest sagda afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

Emot Eders Kongl. Maj:ts berörda framställning, hvilken öfverensstämmer med hvad Riksdagen under en följd af år i ämnet beslutit, har Riksdagen icke haft något att erinra, hvarför densamma af Riksdagen bifallits.

5:o. Öfriga anslag under pensionsstaten, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit omförmäld, har Riksdagen i 1898 års riksstat uppfört med oförändrade belopp.

Allmänna indragningsstaten.

6:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att direktören vid indragna centralfängelset å Norrmalm *Carl Robert Wiberg* måtte få å allmänna indragningsstaten öfverflyttas, med rätt för honom att å sagda stat från och med år 1898 under sin återstående lifstid uppbära årlig lön till belopp af 5,175 kronor, dock med vilkor, att, i händelse Wiberg efter förflyttning till indragningsstaten blefve befördrad till annan tjänst med lön på rikets stat, han skulle vara pligtig att i allo frånträda lönen å indragningsstaten, derest denna understege eller vore lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Eders Kongl. Maj:t har jemväl föreslagit, att följande vid indragna centralfängelset å Norrmalm anställda vaktbetjente, nemligen vaktfrun *Josefina Charlotta Ahlgren*, vaktkonstapeln *Nils August Sundin*, vaktqvinnorna *Katarina Cecilia Borin* och *Helena Sofia Jonsson* samt portvakten *Karolina Gustafsson* måtte berättigas att från och med år 1898, en hvar under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension till belopp, för Ahlgren 500 kronor, för Sundin 550 kronor, för Borin 450 kronor, för Jonsson 450 kronor och för Gustafsson 350 kronor, dock med vilkor, att, i händelse någon af dessa befattningshafvande efter förflyttning till indragningsstaten blefve befördrad med lön till annan statens tjänst, han skulle vara pligtig att i allo frånträda pensionen å indragningsstaten, derest denna understege eller vore lika med den nya lönen, samt att å pensionen vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Enligt hvad Riksdagen i skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, anmält, har Riksdagen afslagit den förra samt bifallit den senare af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställningar.

7:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att handtverksmästaren vid Vendes artilleriregementes tygstat *Axel Fredrik Wilhelm Ekstedt* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöle entledigande från sin vid nämnda tygstat innehafvande befattning, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 350 kronor.

Enär Ekstedt, som varit anställd mot kontrakt på tre månaders uppsägning, försummat att begagna sig af sin rätt att redan två år efter sin anställning i statens tjänst vinna inträde i arméns pensionskassa, har Riksdagen, under erinran, att handtverkare vid flottan med motsvarande tjänstetid äro berättigade till pension af endast 120 kronor, ansett, att den för Ekstedt föreslagna pensionen lämpligen bör begränsas till 200 kronor, hvarför Eders Kongl.

Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att handtverksmästaren vid Vendes artilleriregementes tygstat Axel Fredrik Wilhelm Ekstedt berättigats att från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller entledigande från sin vid nämnda tygstat innehafvande befattning, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 200 kronor.

8:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen medgifvit, att tvättförestånderskan vid allmänna garnissionssjukhuset *Emilia Maria Höglund* må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från hennes befattning varder henne meddeladt, under sin återstående lifstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 300 kronor årligen.

9:o. På derom af chefen för rikets allmänna kartverk gjord framställning har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att kartografen vid nämnda kartverk *Johan Arnell* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin befattning såsom kartograf, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 2,000 kronor.

Med afseende å hvad till statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen funnit billigt, att någon pension beredes kartografen Arnell vid hans afsked från tjensten, men då arten af hans verksamhet synes likställa honom med kommissionslandtmätare, hvilka äro berättigade till pension å 1,600 kronor, och han icke behöft vidkännas afdrag å lönen för sin framtida pensionering, har Riksdagen ansett, att pensionen lämpligen borde begränsas till nämnda belopp, hvarför Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att kartografen vid rikets allmänna kartverk Johan Arnell berättigats att från och med månaden näst efter den, hvarunder han afgår från sin befattning såsom kartograf, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 1,600 kronor.

10:o. Med anledning af derom gjord ansökan har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att den förre inspektoren vid Ultuna landtbruksinstitut *Sven Svenson* å allmänna indragningsstaten beviljade lifstidspension å 500 kronor måtte höjas med ett belopp af ytterligare 500 kronor, räknadt från och med den 1 januari 1897.

Enär beloppet af den för Svenson år 1893 till följd af omorganisation af Ultuna landtbruksinstitut beviljade pension blef, med hänsyn dertill, att Svenson ansågs kunna med eget arbete bidra till sitt uppehälle, bestämdt till 500 kronor, men Svenson numera, enligt hvad i ärendet blifvit upplyst,

är på grund af sjukdom dertill urståndsatt, har Riksdagen ansett skäl föreligga att, i detta särskilda fall, som ej torde böra kunna i framtiden återopas såsom prejudikat, medgifva förhöjning af beviljad pension; och har Riksdagen icke haft något att erinra mot det i sådant afseende föreslagna beloppet.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså af Riksdagen bifallits.

11:o. Med anledning af derom gjord ansökning har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att chefen för Sveriges geologiska undersökning, extra ordinarie professoren *Otto Martin Torell* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin befattning såsom chef för berörda undersökning afginge, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 5,000 kronor.

Riksdagen har i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts framställning medgifvit, att chefen för Sveriges geologiska undersökning, extra ordinarie professoren *Otto Martin Torell* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin befattning såsom chef för berörda undersökning afgår, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 5,000 kronor.

12:o. Med anledning af derom gjord ansökning har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att å allmänna indragningsstaten måtte uppföras årlig pension till belopp af 1,500 kronor åt lärarinnan i teckning vid allmänna läroverket i Strengnäs *Edla Amanda Nortun*, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken hon erhöle afsked från sin tjänst.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har på det sätt bifallits, att Riksdagen medgifvit, att å allmänna indragningsstaten må uppföras årlig pension till belopp af 1,000 kronor åt lärarinnan i teckning vid allmänna läroverket i Strengnäs *Edla Amanda Nortun*, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken hon erhåller afsked från sin tjänst.

13:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att *vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarium anställd ordinarie rektor, ordinarie adjunkt och ordinarie lärarinna med adjunkts tjänstgöring* måtte åtnjuta rätt till pension å allmänna indragningsstaten enligt samma grunder, som äro eller varda stadgade för ordinarie ämneslärare vid rikets allmänna läroverk.

Då Riksdagen icke kan förneka, att det för undervisningen vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarierna är af vigt, att der anställda lärare genom erhållande af pension beredas tillfälle att vid viss lefnads- och

tjensteålder afgå från tjensten för att lemna rum för yngre lärarekrafter, samt Riksdagen, i likhet med Eders Kongl. Maj:t, ansett dessa lärare närmast likställda med ämneslärare vid elementarläroverken, så har Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning; och har Riksdagen dervid ansett sig böra särskildt framhålla, att, derest, såsom Riksdagen anser synnerligen önskvärdt, sådan förändring i afseende å pensionsvilkoren för lärarne vid elementarläroverken vidtages, att de blifva förpligtade att bidraga till sin egen pensionering, häraf torde följa, att samma skyldighet kommer att åläggas äfven ifrågavarande seminarielärare.

14:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen å allmänna indragningsstaten för år 1898 anvisat ett anslag af 10,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 250 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskolelärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men derifrån erhållit afsked före år 1867.

15:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att myntgravören vid myntverket *Lea Ahlborn*, född Lundgren, måtte från och med månaden näst efter den, under vilken hon erhåller afsked från myntgravörsbefattningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,700 kronor».

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen på det sätt bifallits, att Riksdagen medgifvit, att myntgravören vid myntverket *Lea Ahlborn*, född Lundgren, må från och med månaden näst efter den, under hvilken hon erhåller afsked från myntgravörsbefattningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,000 kronor.

16:o. Utå en till Riksdagen den 5 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 51) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att åt följande personal vid värfvade arméns disciplin-kompani, nemligen t. f. chefen, majoren m. m. *Oscar Wilhelm Gyllenhammar*, redogöraren, fanjunkaren *Johan August Pettersson* och expeditionshafvande underofficeren, fanjunkaren *Alfred Ferdinand Flach*, måtte å allmänna indragningsstaten beviljas pensioner af 1,380 kronor åt *Gyllenhammar*, 410 kronor åt *Pettersson* och 360 kronor åt *Flach*, att, utan minskning i de till hvar och en af dem nu utgående pensioner från arméns pensionskassa och fyllnadspensioner från statsmedlen, af dem för deras återstående lifstid åtnjutas

från och med månaden näst efter den, i hvilken hvaraderas anställning vid disciplinkompaniet upphörde.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts framställning beträffande pension å allmänna indragningsstaten åt fanjunkaren Alfred Ferdinand Flach, hvarjemte Riksdagen med afslag å Eders Kongl. Maj:ts framställning, så vidt den afser beviljande af pension å allmänna indragningsstaten åt redogöraren vid värfvade arméns disciplinkompani Johan August Pettersson, på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts framställning om pension åt t. f. chefen vid nämnda kompani Oscar Wilhelm Gyllenhammar, att Riksdagen medgifvit, att Gyllenhammar må å allmänna indragningsstaten uppbära pension å 560 kronor, att, utan minskning i den till honom nu utgående pension från arméns pensionskassa och fyllnadspension från statsmedlen, af honom för hans återstående lifstid åtnjutas från och med månaden näst efter den, i hvilken hans anställning vid disciplinkompaniet upphört.

17:o. Uti särskilda inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits, att Riksdagen måtte åt förutvarande statsrådet, f. d. generallöjtnanten Knut Axel Rydings enka, fru Jenny Kristina Rosalia Ryding, född Pettersson, hvilken för närvarande för sitt och tre barns uppehälle uteslutande vore hänvisad till en årlig pension ur arméns nya enke- och pupillkassa af 1,120 kronor, bevilja å allmänna indragningsstaten en årlig pension af 1,280 kronor, att utgå från och med den 1 mars innevarande år och så länge hon förblefve enka.

Riksdagen har på det sätt bifallit detta förslag, att Riksdagen åt f. d. generallöjtnanten K. A. Rydings efterlemnade enka Jenny Kristina Rosalia Ryding, född Pettersson, utöfver den pension, hon för närvarande uppbär från arméns nya enke- och pupillkassa, beviljat å allmänna indragningsstaten en årlig pension af 880 kronor, att utgå från och med den 1 mars innevarande år och så länge hon förblifver enka.

18:o. Uti en till Riksdagen den 3 sistlidne april aflåten proposition (n:o 64) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt statsrådsprotokoll öfver ett ecklesiastikärende för samma dag, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja extra ordinarie professoren i matematik vid universitetet i Upsala Göran Dillner en årlig pension af 3,500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken han från sin tjänst afginge.

Riksdagen har, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts framställning, å allmänna indragningsstaten beviljat extra ordinarie professoren i matematik vid universitetet i Upsala Göran Dillner en årlig pension af 3,500 kronor,

att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken han från sin tjänst afgår.

19:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, med uteslutande af den under förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten ingående ersättning för indragen indelning m. m., 600 kronor, det kontanta anslaget, hvilket således hädanefter ensamt skulle qvarstå, måtte höjas med 60 kronor eller från 1,800,592 kronor till 1,800,652 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

Extra anslag.

20:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen å extra stat för år 1898 anvisat ett förslagsanslag af 1,540,000 kronor, att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående.

Stockholm den 17 maj 1897.

Med undersätlig vördnad.

*Bil. Litt. A.***Allmänna indragningsstaten.**

	Kronor	ö.
Ny anvisning.		
Vaktbetjente vid indragna centralfängelset å Norrmalm:		
Vaktfrun Josefina Charlotta Ahlgren, pension	500	—
Vaktkonstapeln Nils August Sundin, pension	550	—
Vaktqvinnan Katarina Cecilia Borin, pension	450	—
Vaktqvinnan Helena Sofia Jonsson, pension	450	—
Portvakten Karolina Gustafsson, pension	350	—
Handtverksmästaren vid Vendes artilleriregementes tygstat Axel Fredrik Wilhelm Ekstedt, pension	200	—
Tvättförestånderskan vid allmänna garnisonssjukhuset Emilia Maria Höglund, pension	300	—
Kartografen vid rikets allmänna kartverk Johan Arnell, pension	1,600	—
Förre inspektoren vid Ultuna landbruksinstitut Sven Svenson, höjning i pension	500	—
Chefen för Sveriges geologiska undersökning, e. o. professoren Otto Martin Torell, pension	5,000	—
Lärarinnan i teckning vid allmänna läroverket i Strengnäs Edla Amanda Nortun, pension	1,000	—
Understöd åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före år 1867	10,000	—
Myntgravören vid myntverket Lea Ahlborn, född Lundgren, pension ...	2,000	—
T. f. chefen vid värfvade arméns disciplinkompani, majoren Oskar Wilhelm Gyllenhammar, pension	560	—
Fanjunkaren Alfred Ferdinand Flach, pension	360	—
F. d. generallöjtnanten K. A. Rydings enka Jenny Kristina Rosalia Ryding, född Pettersson, pension	880	—
E. o. professoren i matematik vid universitetet i Upsala Göran Dillner, pension	3,500	—
S u m m a	28,200	—

Bil.

Ordinarie anslagen under

Pensions- och indragningsstaterna.

A. Pensionsstaten.

Civilstatens pensionskassa:

Pensionsstaten för civile embets- och tjänstemän	
Dito för deras enkör och omyndiga barn	
Ersättning för mistade löneinnehållningar	
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar	
För pensionering af kommissionslandtmätare jemte deras enkör och barn	
För dito af tjänstemän och betjente vid skogsstaten och skogsskolorna	
För dito af föreståndare, lärare och betjente vid tekniska högskolan	
För dito af embets- och tjänstemän samt betjente vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, hvilka enkör och barn	

Arméns pensionskassa:

Ersättning för mistade löneinnehållningar	
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar	
Bidrag till pensionering af enkör och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar	

Vadstena krigsmanshuskassa

Flottans pensionskassa:

Ersättning för mistade inkomster:	
Till pensionsfonden	
» gratialfonden	
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	
Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (deraf högst 9,030 kronor till den för dagstaterna inrättade invalidstat), <i>förslagsanslag</i>	

. B.

Riksstatsens Nionde hufvudtitel.

		Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen in- delning m. m. på förslag.		Summa.	
		Kronor	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
.....	37,500: —						
.....	45,000: —						
.....	2,246: —						
.....	6,540: —						
.....	7,200: —						
.....	9,000: —						
.....	3,500: —						
ppbara lön på ordinarie stat, äfvensom af deras	1,300: —	112,286	—	—	—	112,286	—
.....	4,640: —						
.....	28,080: —						
.....	67,708: —	100,428	—	—	—	100,428	—
.....		243,640	—	—	—	243,640	—
.....	36,320: —						
.....	16,650: —						
.....	52,970: —						
.....	270,000: —						
önare å f. d. timmermans- och handtverks-	66,500: —	389,470	—	—	—	389,470	—
.....	Transport	845,824	—	—	—	845,824	—

Invalidhusfonden	
För bleserade öfver- och underofficerare, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	
<i>Minskas</i> med	
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen direkt utgå, <i>förslagsanslag</i>	
Bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, semi	
Bidrag till folkskolelärares pensionering. Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer</i> : för pensionering af lärare och lärarinnor vid småskolelärareseminariet i Haparanda	
för pensionering af dito vid småskolelärareseminariet i Mattisudden	
Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa	
Bidrag till kongl. teaterns pensionskassor	

B. Allmänna indragningsstaten.

Till diverse föremål, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
Ersättning för indragen indelning m. m. uteslutes ur riksstaten	
hvaremot anvisning i kontant <i>höjes</i> med	
hvarigenom anslaget i sin helhet <i>minskas</i> med	

Bil. Litt. C.**Extra ordinarie anslag under riksstatens Nionde hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Pensionsstaten.		
För upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	1,540,000	—